

Benjamin (Benno) Elkan Moses is geboren op 18 maart 1921 in Den Haag. Hij was de zoon van Mozes Moses, meubelmaker en Susanna Henriette Aussen. Zijn ouders trouwden op 29 mei 1912 in Den Haag. Benno had twee oudere zussen, Stella en Gesina (Ina).

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag* staan regelmatig verslagen van hun activiteiten.

Benno was sinds de oprichting van de T.O.P. groep actief. Hij was verkenners bij de Zwaluwen patrouille. In februari 1934 vierde hij zijn bar mitswa feest. Een bar mitswa is een ritueel binnen het Joodse geloof, wanneer een Joodse jongen de leeftijd van dertien jaar bereikt. Zijn zus Stella verloofde zich dat jaar met André Ensel. Beiden waren ook lid van de T.O.P. vereniging, maar geen scout.

Benno nam samen met pl Bob Wolff en apl Herbert monasch in 1936 met de (deels samengestelde) Meeuwenpatrouille voor het eerst deel aan de districtswedstrijden. Naast Bob en Herbert, namen ook Rob Malalel, Maurits Ziekenoppasser en Leo van Beugen deel.

De Wereld Jamboree van 1937 in Vogelenzang was een hoogtepunt in de geschiedenis van de T.O.P.-groep. In totaal namen 48 leden deel aan dit evenement (24 verkenners met twee leiders; drie voortrekkers met één leider en veertien welpen met vier leid(st)ers). Naast de Haagse scouts namen ook de joodse scouts deel van de Berg stichting uit Laren (26 scouts), van de Iduna-groep (30 scouts) en de Mee-Avdoet le-Cheroet groep uit Groningen en van de Joodse groep uit

Winschoten (15 scouts). Daarnaast waren op de Jamboree 55 Joodse padvinders uit Engeland en veertig padvinders uit Frankrijk, die kampeerden op subkamp 1, 3 en 5. De verkenners van de T.O.P. groep waren ingedeeld in subkamp 9, Oranje. De voortrekkers

kampeerden op het voortrekkersterrein. De andere Nederlandse Joodse groepen stonden op subkamp 10, Woestduin.

Benno was patrouilleleider in 1938. Hij kreeg samen met assistent patrouilleleider Emile Cohen het eerste klas insigne, de 6 insigne koorden en het kroonverkenners insigne uitgereikt. Hij nam met Emile als lid van de kaderpatrouille deel aan de districtswedstrijden op Duinrell bij Wassenaar. Voor hem was dat de tweede keer. Ze kregen de derde prijs. Tijdens het zomerkamp van 1938 was hij foeragemeester.

Tijdens de oorlog wist hij te ontkomen naar Zwitserland. Op 25 mei 1943 kwam hij daar als vluchteling illegaal aan en hij overleefde de oorlog. Ook zus Stella overleefde waarschijnlijk de oorlog. Zijn ouders werden op 28 mei 1943 in vernietigingskamp Sobibor vermoord, zijn zus Ina op 16 juli 1943.

Meer informatie

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 2, 1933, no. 17, 13-01-1933 » 13 jan 1933 - Pag. 13 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 3, 1934, no 20, 23-02-1934 » 23 feb 1934 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Haagsche courant » 20 jan 1936 - Art. 95 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 5, 1936, no. 26, 15-05-1936 » 15 mei 1936 - Pag. 9 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1937, no 13, 26-11-1937 » 26 nov 1937 - Pag. 12 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1938, no 24, 06-05-1938 » 06 mei 1938 - Pag. 19 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1938, no. 1, 03-06-1938 » 03 jun 1938 - Pag. 24 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1938, no 6, 19-08-1938 » 19 aug 1938 - Pag. 16 | Delpher](#)

[Hamme Juliard | Family Tree | Stamboom Joël Samuel LEVY \(hccnet.nl\)](#)

[Holocaust Survivors and Victims Database -- Benjamin Elkan MOSES \(ushmm.org\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.